

CA-N FILME

Comedie într-un act

Un hol — cameră de primire la conacul lui Gruianu. În fund, ferestre largi, care dau spre grădină și ușă mare, care dă pe terasă.

Uși laterale, dreapta și stînga. Mobilă de pai. Fotolii, scaune, masă. Pe masă, un lucru de mîină, jurnale, cărți etc. La ridicarea cortinei, scena e goală.

Constanța (*intră din dreapta*): Nimeni!... Eram sigură că nu s-a sculat nimeni pînă acum... (*Se îndreaptă către ușa din stînga.*) Omul ăsta n-o să fie niciodată gata la timp. (*A ajuns la ușă.*) Matei! Matei!..

Matei (*din odaia de alături*): Ce e, dragă?

Constanța: Cum ce e? Nu ești încă gata pînă acum?

Matei: Ba sînt gata... Uite, să-mi pun numai haina și sînt gata...

Constanța: Cum ești gata, dacă nu ești? Ptiu!... Ce om, domnule, ce om!

Matei (*intră cu haina neîmbrăcată bine*): Uite că sînt gata!... Ce vrei?

Constanța: Cum ce vreau? Vreau să fii gata la timp!...

Matei: Păi, sînt! Cît e ceasul? (*Se uită la ceasul lui.*) Nu e nici nouă...

Constanța: Daa?... (*Se uită și ea tot la ceasul lui.*) Ba e nouă trecute. Nouă și un sfert.

Matei: Ei, asta e! Merge înainte... (*Observă că „s-a ars“.*) Adică, merg eu îndărăt... (*Încurcat.*) Și, în definitiv, cîteva minute înainte sau înapoi ce contează... Sîntem doar în vilegiatură... la țară...

Constanța: Apropo de viligiatură... Știi că plouă?

Matei: Da? Cu atît mai bine!

Constanța: Iar mă contrazici!

Matei: Eu te contrazic? Cum te contrazic?...

Constanța: Păi sigur că mă contrazici!... Îți spun că plouă!...

Matei: Păi da! Și eu îți răspund: cu atît mai bine...

Constanța: Exact! Ca să mă contrazici... Să-mi faci în necaz.

Matei: Nici nu mă gîndesc... Îmi pare însă bine că plouă.

Constanța: Tocmai. Fiîndcă știi că mie îmi pare rău.

Matei: Nu-mi pare bine, dragă, pentru tine. Îmi pare bine pentru mazăre. Grigore mi-a spus că mazărea are nevoie de ploaie... Și cred că de-aia ne-am cumpărat fermă, ca să mîncăm mazăre nouă din grădină de la noi...

Constanța: Păi, ieri, cînd ne-am întors din sat și ți-am spus că arde soarele ca-n Sahara, mi-ai răspuns tot „cu atît mai bine“.

Matei: Păi sigur... Pentru pepeni... Mi-a spus Grigore că pepenii au nevoie de soare... Și cred că de-aia ne-am cumpărat fermă, ca să putem să mîncăm pepeni din grădină de la noi... De-aia am zis „cu atît mai bine“...

Constanța: La toate zici „cu atît mai bine“... M-ai înnebunit!...

Matei: Cu atît mai rău... În orice caz, de contrazis, nu te contrazic niciodată. Nu e firea mea să contrazic pe nimeni și cu atît mai mult pe tine...

Constanța (*gata de atac*): De ce cu atît mai mult pe mine?

Matei: Fiîndcă tu atîta aștepti... Cauți contrazicerea cu lumînarea... Și, în definitiv, cred că de-aia ne-am cumpărat fermă... ca să nu ne contrazicem... măcar o lună, vara, cît stăm aici...

Constanța (*ducîndu-se spre fereastră*): Ai tu noroc că nu vreau să mă supăr astăzi... (*Uitîndu-se pe fereastră.*) Plouă cu bășici... Ce se face bietul doctoru pe ploaia asta...

Matei: De ce?

Constanța: La nouă și un sfert ajunge trenul în gară.

Matei: Adevărat?

Constanța: Și-ai trimis să-l ia de la gară tocmai cu șareta descoperită...

- Matei:** De ce „tocmai“? E singura pe care o avem.
- Constanța:** O să-l facă ploaia ciuciulete...
- Matei:** Răcește sigur... Norocul lui e că e doctor și se are la-ndemână...
- Constanța:** Mă mir că n-ai vrea să facă și o pneumonie!... Cît ești de galant cu prietenii!... Noroc c-am avut eu grijă să-i trimit un impermeabil, un pled, un fular și amîndouă umbrelele.
- Matei:** De ce amîndouă?
- Constanța:** Fiindcă una nu se deschide și nu știu care e.
- Matei:** Cred c-am avut o idee excelentă să-l rog pe doctorul Grigorcea să vie pînă la noi, la țară.
- Constanța:** Era și timpul să o ai... Fata mă neliniștește din ce în ce mai mult. De cînd a venit aici, la țară, nu mai are poftă de mîncare... slăbește... e plictisită...
- Matei:** Adevărat... Și ea care era atît de veselă pînă acum... E tristă, nervoasă...
- Constanța:** Cred că e anemică...
- Matei:** Cu atît mai bine...
- Constanța:** Cum „cu atît mai bine?“ Cu atît mai bine că e anemică?
- Matei:** Păi da... Fiindcă ar putea, Doamne ferește, să aibă ceva mai grav...
- Constanța:** Și eu care credeam că viața la țară, aerul curat, soarele o să-i facă mai bine...
- Matei:** Poate că se și plictisește... Mă rog!... Țară-țară..., soare-soare... cer-cer... dar unei fete tinere îi mai trebuie și nițică distracție...
- Constanța:** Păi, atunci, de ce n-ai vrut să mergem să ne facem vilegiatura într-un loc unde sînt și distracții? La Sinaia, de exemplu. La Constanța, la Călimănești...
- Matei:** Ei, asta e! Cum era să mergem în altă parte?... Eu cred că ne-am cumpărat fermă ca să ne distrăm aici...
- Constanța:** Tu, așa! Tu, așa! Nu vezi că te contrazici?
- Matei:** Pardon!... Admit să-mi spui că pot să contrazic pe alții, dar ca să spui că mă contrazic pe mine, nu!... Cît privește sănătatea lui Lilly, degeaba discutăm noi... Să vedem ce zice doctorul... Că de-aia e doctor și de-aia l-am chemat... Sper că lui Lilly nu i-ai spus

nimic de venirea doctorului... Și mai ales că i-am scris noi să vie.

Constanța: Cum era să-i spun? Ar fi în stare nici să nu-l lase s-o examineze... Dar tu i-ai explicat doctorului, în scrisoare, clar, că fata trebuie să creadă că el vine numai așa, să ne facă o vizită la țară? Ca prieten, nu ca doctor...

Matei: Sigur că i-am scris... Și ți-am spus și ție să-i adaugi câteva cuvinte, în sensul ăsta... Le-ai scris?

Constanța: Le-am scris. Pe ultima pagină a scrisorii tale...

Matei: Perfect... Prin urmare, totul e în regulă... Apropo! Ai spus să pregătească un ceai fierbinte?

Constanța: Pentru cine?

Matei: Pentru răceala doctorului... *(Se uită pe geam.)* Și n-ar strica să ai gata și două aspirine... Ploaia asta îmi miroase cel puțin a bronșită...

Constanța: I-am spus Florichii să pregătească ceaiul.
(Intră Lilly... Are un aer plictisit, trist. E într-un capot de dimineală, eventual în pijama.)

Lilly: Bună dimineața!

Constanța: Bună dimineața, păpușica mamei... Te-ai și sculat?

Matei: De ce n-ai mai stat în pat? Aseară spuneai că ești foarte obosită. Să mai fi lenevit nițel...

Lilly: Lenea mă obosește teribil... Și, pe urmă, nu știu ce am! N-am chef să stau nici în pat, nici sub pat, nici în picioare... nici pe scaun... În nici un fel...

Matei *(cărui Constănța îi aruncă o privire îngrijorată)*: Trebuie să fie din cauza aerului...

Lilly: Care aer?

Matei: Aerul ăsta de aici, de la țară... Curat, sănătos, tare...

Lilly: Irespirabil...

Constanța: Cum irespirabil, draga mea? Aerul de la țară e știut că...

Lilly: Miroase a vițel... În sfârșit... *(Schimbă tonul, ca să schimbe conversația.)* Dar, dumneata, ce-ai pățit să te scoli atât de dimineată? În onoarea cui?

Matei: Ghici?

Constanța: Așteptăm pe cineva...

Lilly: Pe cine?...

Matei: Costică s-a dus cu șareta la gară... la trenul de București, care a venit acum... la nouă și unsfert...

Lilly: Și de ce s-a dus?

Matei: Ca să ia...

Constanța (*care i-a făcut zadarnic semne lui Matei*): Ca să ia un pachet.

Matei (*aparte*): Nici n-a răcit bine, bietul Grigorcea, și l-a și făcut pachet...

Constanța: E o surpriză...

Lilly: Tocmai de-aia! Spune-o!

Constanța: Păi dacă ți-o spun, nu mai e surpriză!

Lilly: Mă rog! Nu mai insist... (*Se duce și se uită pe fereastră.*) Cum plouă! O să vi se ude surpriza...

Matei: Da, picură nițel.

Lilly: Ce, picură? Toarnă cu găleata... Și e un frig, umed, de parc-am fi toamna, nu în mijlocul verii... (*Un timp, contemplă.*) Nimic nu e mai îngrozitor ca o zi de asta, la țară! Noroi... mizerie... ploaie... Cerul murdar ca o cîrpă de bucătărie, natura udă ca o găină plouată... Și burlanele astea pe care urlă, urlă ploaia! (*Are un frison de dezgust și frig.*) Brrr!...

Constanța: O să se schimbe repede vremea, mamă!

Matei: Cucoana de la barometru e aproape gata să iasă la plimbare... Uite-o!... I s-a agățat numai un pic rochia în ușă. (*Arată spre barometrul clasic cu „domn cu umbrelă” de ploaie, cucoană cu umbrelă colorată, de soare.*)

Lilly: Și ce dacă se schimbă vremea, ce e cu asta? Cerul o să fie albastru ca tulpantul Florichii, iarba leșinată de căldură și soarele încins ca mașina de călcat. Mersi!

Matei: Păi bine, dragă... Dacă ție nu-ți place nici cînd plouă, nu-ți place nici cînd e frumos...

Constanța: Mai contrazice-o și tu acum... Enerveaz-o și tu...

Matei: Pardon... Eu nu sînt Dumnezeu să fac nici vreme frumoasă, nici timp urît... Nici măcar în casa mea... dar mite în natură... Așa că n-am de ce s-o enervez...

Lilly: Dar nu mă enervează deloc, mamă!

Constanța: Ba te enervează!... (*Lui Matei.*) Sigur c-o enervezi... Fiindcă ți reproșezi că nu-i place nici soarele, nici ploaia, cînd știi foarte bine că...

Matei: Eu știu foarte bine că Lilly are nevoie să iasă la aer, indiferent de ce fel de vreme este afară...

fiindcă aerul curat este leacul cel mai bun contra fetelor...

Constanța: Cum adică contra fetelor?

Matei: Contra fetelor anemice. Și mai știu că dacă ne-am cumpărat fermă, ne-am cumpărat-o ca să respirăm aer și să facem plimbări în fiecare zi, în sinul naturii.

Constanța: Cum o să facă plimbări, dacă mersul pe jos o obosește?

Lilly: Și aerul curat îmi dă dureri de cap... *(Se lasă plictisită pe un fotoliu.)*

Matei: Nu e vorba de plimbări mari, de excursii... Cîțiva pași în fiecare zi, în aer liber... Să respiri... să-ți pătrundă bine aerul în corp... Uite, sîntem de aproape două săptămîni aici și n-ai respirat o dată... nu te-ai plimbat o dată... În grădină măcar.

Lilly: Nu pot s-o sufăr și... obosesc.

Matei: De ce nu ieși măcar cu șareta prin sat, dacă nu-ți place grădina noastră și obosești pe jos...

Lilly: Ca să ies în sat, înseamnă să mă-mbrac... Să-mi pun fustă, bluză, pantofi... Ehe-he!... Și mie mie-lene să-mi pun și capotul ăsta pe mine... Nu mie-lene, adică! N-am chef, nu mă interesează.

(Se aude șareta intrînd în curte.)

Constanța: Aha! A venit șareta de la gară...

Lilly *(aleargă la fereastră să se uite)*: E cineva în șaretă...

Matei: Cu atît mai bine.

Lilly: Cine e?

Constanța: Surpriza...

Matei: Pachetul...

(Matei și Constanța deschid ușa înspre terasă, puțin.)

Matei: Bine-ai venit, dragul meu...

Constanța: Fuga, fuga înăuntru, că... te udă ploaia.. Bine-ai venit...

(Intră din fund Milică Dumitrescu. Închide umbrela și o lasă pe terasă. E înfășurat cu șalul la gît și pledul îl are pe spate. Cea-laltă umbrelă o ține în mînă.)

Milică *(se aruncă în brațele Constanței și vrea să-i sărute mîna. Îi cade pledul de pe spate)*: Sărut mîinile, doamnă!

Constanța: Ah! Nu e doctorul...

Milică *(se aruncă în brațele lui Gruianu)*: Domnule Gruianu!

Matei (*se dă de-o parte, surprins*): Contabilul meu...

Lilly (*înviorată dintr-o dată*): Domnul Milică!

Milică: Domnișoară Lilly!... (*Îi ia mâinile amîndouă.*)
Sărut minuşitele... Ce mai faceți?

Lilly (*surtînd*): Mulțumesc... destul de bine... Dar dumneata? Trebuie să fi înghețat de la gară pînă aici, pe vremea asta oribilă.

Milică: Oribilă? Dar e cea mai splendidă zi din viața mea... Cît privește frigul, cum era să-l simt, cînd am fost răsfățat cu atîtea atenții, Fular, impermeabil, pled... (*Privește, pe rînd, la Constanța și Matei.*) Două umbrele! Nu știu, zău, cum să vă mulțumesc... Nu găsesc cuvinte la-ndemînă ca să...

Florica (*intră cu ceaiul aburînd, pe o tăviță*): Am auzit c-a venit șareta și-am adus ceaiul, conîță.

Constanța (*încet*): Mișcă cu el îndărăt!

Florica: Păi nu mi-ați spus să-l am gata pentru domnul, cînd o veni de la gară?

Matei: Bine... bine...

Milică: Vail... Sînteți prea buni, zău așa... Prea gentili... Mulțumesc, fetiço... (*Ia ceaiul din mîna Floricicii și începe să soarbă.*) Delicios... E cel mai bun ceai din viața mea... (*Soarbe.*)

(*Florica iese.*)

Constanța: Să nu te arzi...

Milică: N-are nici o importanță, doamnă! Sînt atît de fericit astăzi, că mă aflu aici, încît...

Matei: Dragă domnule Dumitrescu...

Milică (*lui Matei, cu subînțeles*): Sînt în culmea fericirii... Arde al dracului, dar azi aș bea și plumb topit...

Constanța: Sper că o să ne spui și nouă de unde pînă unde!?...

Milică: Scrisoarea dumneavoastră m-a zăpăcit de bucurie... Un ceas după ce am citit-o, eram la gară, deși trenul pleca abia peste două ore... Aș fi vrut să am aripi, ca să mă prezint mai repede la apel... (*Încet Constanței.*) Las-c-o vindecăm noi... Madam Gruianu.. Nici o grijă.

Lilly: Sper că rămi la noi cel puțin cîteva zile, domnule Milică, nu?

Milică: Sper și eu, domnișoară Lilly... Numai dacă afacerile...

Lilly: *(cu un gest de dispreț)*: Ei! Afacerile!...

Milică: Sînt pe planul al doilea, fără îndoială...

Matei: Îmi dai voie, dragă domnule Dumitrescu, să...

Milică: Iertați-mă... recunosc... nu trebuia să vorbesc astfel despre afaceri față de patronul meu... Fiți însă fără grijă... domnule Gruianu... Bucuria nu mă va face totuși să-mi pierd capul... Ah! Ce ceai! N-am să-l uit în viața mea... *(Pune paharul pe o măsută.)*

Constanța *(încet lui Matei)*: Ce zice?

Matei *(același joc, ca și cum ar vorbi de un om nebun)*: Spune proverbe.

Milică: Și apropo de afaceri, am dat ordin la birou să ne trimită toată corespondența aici...

Constanța *(încet lui Matei)*: Dar ce? Țsta își închipuie c-o să facă mulți purici la noi?

Matei *(același joc)*: Ce să mai facă el? N-avem destui?

Milică: Decorul de țară mi s-a părut — cu toată ploaia — încîntător... Trebuie să vă simțiți foarte bine aici, domnișoară. Și bănuiesc că profitați din belșug de toate minunile care vă înconjoară.

Lilly: Să-ți spun drept, pînă acum, avînd în vedere că eram numai noi trei, nu prea am profitat de minunile care ne înconjoară.

Milică: Faceți, probabil, toată ziua plimbări prin împrejurimi.

Lilly: Nici n-avem nevoie de împrejurimi... Grădina noastră singură e o frumusețe...

Milică: Mi-am dat seama... E un parc în toată puterea cuvîntului... Cu alei... cu bănci... cu flori... Și e un aer!... Un aer!...

Matei: Miroase a vițel...

Milică: A vițel? *(Reflectează o clipă, rîzînd.)* A, da! Probabil că aicea, unde vițelii se hrănesc cu flori, și parfumul pe care îl degajă...

Constanța *(încet lui Matei)*: Ce zice, frate?

Matei: Vorbește despre ce degajează vițelii după ce mîncă flori...

Lilly *(lui Milică)*: Dacă n-ar ploua afară, ți-aș arăta chiar acum „parcul” nostru...

Milică: În ceea ce mă privește pe mine, domnișoară Lilly, fericirea de a mă plimba cu dumneavoastră în

grădina dumneavoastră mă face impermeabil... Și-apoi nici nu mai plouă... E un pic de umezeală și atîta tot.

Lilly: În cazul ăsta, ne îmbrăcăm bine și gata... Mă duc cinci minute să mă schimb și viu să te iau... Trebuie să fie un aer, după ploaie!...

Milică: Dumnezeiesc, pe onoarea mea...

(Lilly iese.)

Matei (luîndu-și un aer important): Ascultă, Dumitrescule...

Milică: Îmi dați voie să descurec locul și să-mi duc valiza..

Constanța: Las-o aicea... domnule Dumitrescu... poate îți trebuie... imediat...

Milică: Vai de mine! Cum vă închipuiți că mi-aș permite ... s-o desfac aici, în fața dumneavoastră... O duc repede în camera mea...

Matei: Bine... dar...

Milică: Nu vă deranjați... Nu vă deranjați, vă rog... O să-mi arate servitoarea unde e... (Iese prin dreapta.)

Matei (după ce se privește lung cu Constanța): Ei, ce zici de-asta?

Constanța: L-ai invitat tu?

Matei: Eu? Nici n-am visat!...

Constanța: Dar ce? S-a invitat singur, ca nebunul?

Matei: Eu mi-am închipuit că l-ai invitat tu.

Constanța: E-eu? Cum îți închipuiești dumneata că eu aș putea avea ușurința să invit un bărbat tînăr în casa mea, cînd avem o fată...

Matei: Tu nu l-ai invitat, eu nu l-am invitat...

Constanța: Tocmai... Cum îți explici, în cazul ăsta, că se află aici?

Matei: Foarte simplu... Nu-mi explic deloc...

Constanța: I-ai scris?

Matei: Da... I-am scris... o scrisoare de afaceri, însă o scrisoare care îl obliga să rămîie în București, mai mult ca niciodată...

Constanța: Poate te-ai exprimat greșit...

Matei: E, asta e! Cum o să mă exprim greșit? Cum o să scriu cuiva „stai acolo“ și să înțeleagă „vino încoace“?

Constanța: Nu m-ar mira, fiindcă ți se întîmplă foarte des să te exprimi anapoda...

Matei: Mie? Cînd?

Constanța: De câte ori!!!

Matei: Dă-mi un exemplu... Unul singur... Precizează..

Constanța: Poftim, precizez: Ori de câte ori nu-nțeleg
ce vrei să spui...

Matei: Mersi de explicație... Uite fason de argument!

Constanța: Tocmai! Știi bine că nu-mi plac discuțiile...

Matei: În doi. Ți place să discuți numai singură... Tu
întrebi, tu îți răspunzi... Parcă-ai fi ventriloc...

Constanța: Ventri ce?

Matei: Ventriloc.

Constanța (*repede*): Eu ventriloc? Eu discut singură?...
Eu întreb, eu îmi răspund, da? Ei bine, acum,
poftim, nu mai vorbesc singură... Vorbesc cu dumneata...
Așa că află că vizita asta a contabilului dumitale,
în casa mea, este un lucru inadmisibil, pe care nu-l admit...
Taci! Cum îți permite un pîrlit de funcționar
de la fabrica dumitale să vie nepoftit în casa mea?
Ce e la mine la țară? Cabană de turiști? Han? Hotel?
Birt economic? Aicea e un mister la mijloc...
E un mister pe care te rog să-l lămurești imediat și
să-i pui în vedere contabilului să-și ia catrafusele cât
mai repede... Știu că dumitale ți-e simpatic și că îl
găsești plin de merite și de calități... La fabrică însă,
nu la ferma mea... Fiindcă, în definitiv, nu mi-am
cumpărat aer curat ca să mi-l respire funcționarii dumitale...
Și dacă dumitale îți e simpatic domnul ăsta,
mie nu-mi e deloc... Nu pot să-l văd în ochi... Nu
pot să-l sufăr... Fac pielea găinii, cînd îl văd... Așa
că sper să nu-l mai văd... Asta este... Și dacă mai
scoți un cuvînt și nu mă lași să vorbesc...

Milică (*intrînd*): Profit de ocazie că vă găsesc singuri,
pentru ca să-mi dați voie să...

Constanța: Pe mine te rog să mă ierți, domnule, că
am nițică treabă la bucătărie... Vorbește însă cu soțul
meu, care tocmai vrea să-ți comunice anumite lucruri.
(*Încet, lui Matei.*) Explică-le clar și urgent. (*Iese.*)

Matei (*după o reflecție*): Uite ce e, dragă Dumitrescule...

Milică (*ton de funcționar*): Vă rog!

Matei: Deși de-abia ai sosit la noi... și legile ospătariei...
asta... ospitalității, sint, nu e așa, cam fixe...
vreau să întreb...

Milică: Știu... Ce s-a făcut cu afacerea Sișmanopol,
despre care mi-ați scris în stimata dumneavoastră din

douăzeci și cinci curent... Ei, bine, ce-am putut să ne frecăm cu firma Șișmanopol, pe chestia bumbacului pe care nu ni l-a livrat la timp, e inimaginabil... Douăzeci de scrisori am schimbat în zece zile, plus patru-cinci sute de telefoane. De altminteri, am adus cu mine întreaga corespondență, ca să vedeți și dumneavoastră stadiul în care a ajuns chestiunea. Convingerea mea este însă că pînă la urmă va plăti.. Și, încă, cu virf și indesar.

Matei: Cu atît mai bine... Cu atît mai bine...

Milică: Cît privește comanda de la societatea „Firul“, am telegrafiat că marfa trimeasă este inferioară celei pe care am comandat-o, conform eșantionului, care se găsește în posesia noastră și că, prin urmare, o refuzăm, urmînd ca spezele de transport, *aller-retour*, să le suporte ei...

Matei: Foarte bine. Bravo!

Milică: Din momentul ce dumnealor ne trimet altceva decît am comandat, noi nu putem să rămînem cu cinci sute de kilograme de fir în brațe...

Matei: Sigur că nu putem să rămînem...

Milică: Și nîcîsă plătim noi speze pentru marfa dumnealor.

Matei: Cum o să plătim? Asta ar fi afară din fire.

Milică: A!... Dacă ne-ar fi trimes marfa pe care am comandat-o, *à la bonheur*...

Matei: *À la bonheur*!... Dar dacă „Firul“ își pierde firea și n-o să primească marfa înapoi?

Milică: Atunci o să ne ieșim și noi din fire și-i dăm în judecată...

Matei: Fără discuțiune...

Milică: Dar nu cred s-ajungă aici... Sînt negustori în toată firea, ce naiba... Dar, apropo de fire... Am expediat la centrala noastră din Craiova, pentru a se desface la sate, cincizeci de mii de perechi de ciorapi „Eterna 36“. Așa că toată Oltenia o să umble, în curînd, numai în ciorapi eterni... Fiîndcă ciorapii se trimet la sate, adică la desculți, și talpa țării trebuie să fie, în sfîrșit, bine încălțată... Să aibă și ea un ciorap bun, călduros, rezistent, prin care să nu-i mai iasă degetele...

Matei: Bravo, băiatule!... Văd că, grație dumitale, afacerile noastre nu se resimt din cauza lipsei mele... și întreprindrea nu suferă...

Milică: Ba da! E cineva din întreprindere care suferă din cauza lipsei dumneavoastră. Eu! (*Îi ia mâinile.*) Dacă ați ști ce pustiu mi se pare totul fără dumneavoastră!

Matei: E foarte drăguț din partea dumitale.

Milică: Eram atît de fericit cînd o vedeam pe Lilly (*repară*), pe domnișoara Lilly vreau să zic, în fața biroului meu...

Matei: Cum în fața biroului dumitale?

Milică (*repară*): Nu în fața! Prin fața biroului meu... Trecînd adică spre biroul dumneavoastră. Și în fiecare zi, cînd venea la dumneavoastră în birou — prin peretele de lemn care ne separă — o auzeam rîzînd, glumind. Ah! Dac-ați ști ce voce dulce și fermecătoare are!... Ce rîs clar și luminos!... Parcă ar avea privilegiu mîci în gîtlej...

Matei: Mă mir, că i-am operat amigdalele de cînd era mică... Dar poate să-i mai fi rămas vegetații cumva...

Milică (*în continuare, pe aceeași linie*): Și tot timpul, un ceas, două, cît sta la vizită în biroul dumneavoastră eu stam alături, așa, cu tocul în vînt, s-o ascult...

Matei: Cum? Cum?

Milică: Zadarnic încercam să lucrez...

Matei: Păi, în cazul ăsta...

Milică: N-a fost socoteală să n-o greșesc... N-a fost calcul să nu-l încurec...

Matei: Dar bine, Dumitrescule... dacă așa stau lucrurile...

Milică: O adunare nu mi-a ieșit exact... Și nu așa... c-un leu-doi. Cu sute, cu mii, cu zeci de mii...

Matei: Nefericitule!...

Milică: Din contră! ... Fericit! Fiindcă cine era pe urmă, după ce pleca, mai fericit decît mine, să refacă tot de la început, să adune și să calculeze exact, la centimă? Aveam impresia că muncesc pentru ea... că fac ceva care mă ridică în ochii ei... care mă face să pot să sper că într-o zi... Și, totuși, n-aș fi putut să sper că ziua aceea va veni atît de repede... Atît de neașteptat...

Lilly (*intră. E îmbrăcată într-un costum deschis, de sport*): Sînt gata! Te-am făcut să aștepți mult?

Milică: Totdeauna mi se pare mult, cînd te aștept pe dumneata.

Matei: O să te uzi la picioare.

Lilly: Mi-am pus bocancii...

Matei: O s-aluneci prin noroi.

Lilly: Nue nimic... domnul Milică o să-mi ofere brațul...

Milică: Cu toată plăcerea... Amîndouă chiar ... (*Le întinde.*)

Lilly (*cu înțeles*): Nu cred să alunec atît de tare ca să am nevoie chiar de amîndouă... (*Îl ia de braț și iese cu el rîzînd.*)

Constanța (*intrînd*): Am primit o telegramă de la doctorul Grigorcea. Vine cu trenul de douăsprezece... Am spus să se ducă șareta la gară să-l ia...

Matei: Ai dat și umbrelele?

Constanța: Nu! Că nu mai plouă! S-a luminat... Sosește tocmai pentru dejun.

Matei: Cu atît mai bine.

Constanța: Iar?

Matei: Pentru el, frate, pentru el!

Constanța: Ai vorbit cu tînărul?

Matei: Da.

Constanța: Și ce ți-a spus?

Matei: Că i-a scris lui Sușmanopol douăzeci de scrisori, pe chestia bumbacului...

Constanța: Păi de bumbac îmi arde mie acum?

Matei: Iar în ce privește societatea „Firul“, dacă va fi nevoie, o să ne judecăm. Și, în concluzie, Oltenia toată umblă în ciorapi...

Constanța: Ascultă, Matei, tu ești nebun?

Matei: De ce? M-ai întrebat ce mi-a spus, și îți răspund...

Constanța: Va să zică, nu v-ați explicat?

Matei: Nu!

Constanța: Nu? Bine!... Am să mă explic eu atunci... Unde e domnul?

Matei: Se plimbă în grădină cu Lilly... Și dacă vrei să știi și detalii, la brațet!

Constanța: Lasă că le dau eu brațet... (*Vrea să iasă.*)

Florica (*intră din fund, cu un pepene în brațe*): Conașule... Ia uitați-vă... Pepene de la noi din grădină...

Matei (*în admirație*): Vai ce frumos și gras e! Și parcă vorbește...

Florica: Da, dar a spus nea Gligore că e primul și ul-

timul pe anul ăsta. Și că n-o fi nici bun la gust. Că l-a dogorit soarele prea mult.

Matei: N-o să fie bun la gust? Un pepene care mă costă treizeci de mii de lei?

Constanța: Da de unde ai scos-o că te costă treizeci de mii de lei?... Cum ai socotit?

Matei: Atît mă costă munca, sămînța și îngrășămîntea pe care am pus-o în pepenerie...

Constanța: Ca să faci un singur pepene? Mersi!

Matei: A fost sămînța stearpă... (*Privind pepenele.*) Douăzeci de mii de lei m-a costat numai îngrășămîntea chimică... Ca să vezi cît bălegar a putut să intre în el...

Constanța: Cred că ar fi mai bine să renunți la pepenerie.

Matei: Vezi? Vezi? Vezi cum vrei să mă scoți din pepeni? Cum o să renunț la pepenerie?... Așa e întotdeauna în primul an... Anul viitor, mi-a spus Grigore...

Florica: Anul viitor, a spus nea Gligore, că faceți cel puțin cinci, șase.

Matei: Tu lasă ce-a spus nea Gligore... Spune mai bine dacă ți-a dat fasole verde din grădina noastră.

Florica: Tocmai că vream să-i spun condiții că mi-a spus nea Gligore că anul ăsta nu s-a făcut nici o păstaie de fasole verde...

Constanța: Să-ți dea țucără!

Matei: De unde vrei să-i dea țucără, dacă țucără n-am pus?... A greșit ăla pachetul cînd mi-a dat sămînța și în loc de fasole țucără mi-a dat zorele...

Florica: Și atunci ce facem condiță? C-avem și musafiri la masă... Și domnișoara mi-a spus adineauri că-i e foame de moare...

Matei: Și mie mi-e foame... și nimic nu e mai bun, cînd ți-e foame la țară, decît o porție de legume proaspete, fragede, din grădina ta... Legume cu unt!... (*Plescăie limba.*)

Constanța: O să-ți fac niște zorele „soté“...

Matei: Nu e nimic... Dacă n-avem fasole verde, spune-i lui Grigore să-ți dea mazăre nouă...

Florica: Ce nouă, conașule, că e putrezită toată de ploaie...

Matei: Cine? Mazărea?

Florica: Păi cine? Mama?

Constanța: Morcovi n-avem?

Florica: A fost, dar s-a morcovit... I-am gătit pe toți, săptămîna trecută, cînd am făcut garnitură la chiftele...

Matei: Atunci, roșii, vinete...

Florica: Ie verzi toate...

Matei: Sparanghel?

Florica: V-a păcălit la pachet... Că ăsta de l-ați pus în pămînt a ieșit hrean...

Matei: Cum, frate, nu putem să mîncăm o legumă la masă din grădina noastră?

Florica: Ba da! Avem conserve... Și fasole, și mazăre, și bame...

Constanța: Bine... Să desfaci o cutie de fasole verde...

Matei: Extraordinar!... Conserve în sinul naturii!... E, să știi c-o dau dracului de fermă! O vînd și-mi cumpăr în locul ei o băcănie... Ca să mănînc tru-fandale, frate. Trufandale!...

Constanța (*Florichii*): Ce mai aștepți? Du-te la bucătărie!...

Florica: Vreau să spui că a întrebât nea Costică, vizi-tiul, pe care cal să-l puie la șaretă, că să plece la gară... Fiindcă domnișoara a spus că vrea să se plimbe cu șareta după-prînz și dacă-l pune acuma pe Murgu o să fie și el ostenit... că Cezar a fost dimineața... Așa că mai rămîne Liza...

Constanța: Chestia asta îl privește pe domnul...

Matei: Liza e-nvățată să meargă la șaretă?

Florica: Păi de! Știu eu?... Nea Costică zice că nu prea ar avea coraj s-o înhame.

Constanța (*lui Matei*): Du-te tu... Ce mai stai?

Matei: Să mă-nham la șaretă?

Constanța: Nu! Să vezi dacă poate s-o puie pe Liza...

Matei: Aha! Bine...

Florica: Coniță, îmi dați conservele de la cămară?

Constanța: Vino-ncoace. Cheile sînt la mine? Nu sînt la mine. A, ba da, sînt la mine... (*Scoate cheile.*) Uf! Nu sînt astea! (*Iese urmată de Florica.*)

(*Lilly intră din fund, cu Milică*)

Milică: Lilly, mă crezi?

Lilly: Îmhi!... Te cred!...

Milică: Atunci, de ce nu te uiți în ochii mei? De ce nu vrei să-mi spui un cuvînt... Eu ți-am spus tot...

- Lilly: Fiindcă inima mea e mai discretă... Și-apoi, știe că n-are voie să vorbească fără permisiunea părinților...
- Milică: Asta e motivul? Atunci spune-mi fără nici o teamă tot ceea ce știi. Uite, eu știu, dragostea mea, că, cu toată timiditatea dragostei mele, ai înțeles de mult că te iubesc. Știu că, încet-încet, dragostea asta a mea, respectuoasă și puternică, nu te-a lăsat indiferentă...
- Lilly: Cum o să știi dumneata ceea ce eu însămi nu știu?
- Milică: Știu, pentru că te-ai trădat.
- Lilly: Imposibil... Eu n-am spus nimănui nimic...
- Milică: Ce? Că și tu mă iubești? Vezi? Vezi că e adevărat? Vezi că mama ta a înțeles perfect...
- Lilly: Mama? Ce-a-nțeles mama?
- Milică: Adevărul... A-nțeles că în sufletul dumitale există un sentiment pentru mine și mi l-a destăinuit.
- Lilly: Mama?
- Milică: Da! Ea mi-a spus tot! Tot, tot, tot...
- Lilly: Atunci nu mai am nici un motiv să-ți ascund...
- Milică: Ce? Spune, dragostea?
- Lilly: Că mi-ești drag... Că te iubesc... N-aș fi crezut niciodată că părinții mei au să consimtă să fim unul al altuia... Și de-aia am tăcut și-am suferit...
- Milică: Draga mea adorată și neprețuită... (*Vrea să o sărute.*)
- Lilly (*îl îndepărtează*): Tata, tata, tata!... Fugi!... (*Se despart.*)
- Matei: V-ați plimbat bine, copii?
- Lilly: Da, tată!... A fost o plimbare minunată! (*Priveste spre Milică.*) Minunată...
- Matei: Bravo ție!... Vezi, dacă m-ascuți pe mine și te miști în aer și respiri... Uite ce culori ai în obraji... (*Lui Milică.*) Închipuiește-ți că de două săptămîni, de cînd sîntem aici, n-a respirat niciodată... Tot timpul a stat închisă în casă... A tînjit...
- Milică: Vă rog... spuneți-mi drept... domnișoara Lilly a fost grav bolnavă?
- Matei: Doamne ferește!... Nici pomeneală... E un pic anemică și atîta tot...
- Milică: Mulțumesc... mulțumesc... Mi s-a luat o greutate de pe inimă... Doamna Gruianu m-a speriat groaznic...

Matei: Te-a speriat nevastă-mea? Cum? Ai văzut-o cum-va dimineata, nefardată?

Milică: Nu! Spunîndu-mi că domnișoara Lilly este grav bolnavă... Dar așa sînt mamele... Exagerează și binele și răul, cînd e vorba de copiii lor. *(Cu căldură.)* Iar în ceea ce mă privește pe mine, vă rog să credeți că aș fi în stare să-mi dau viața, ca s-o prelungesc pe a domnișoarei Lilly...

Matei *(mișcat):* Îți mulțumesc, dragul meu... pentru devotamentul pe care mi-l arăți...

Lilly: Domnule Milică, vii să-mi ajuți?

Milică: Bucuros! La ce?

Lilly: La nimic...! Adică... să-mi ajuți să privim împreună Argeșul... Se vede, de sus, de la balcon... ca o beteală subțire...

Milică *(privind-o în ochi):* De mireasă...

(Milică și Lilly ies.)

Constanța *(intră, cînd cei doi ies):* Iarăși împreună... Ascultă, Matei!

Matei: Da, dragă!

Constanța: Ai vorbit cu Milică? I-ai spus, ți-am spus să-i spui.

Matei: Păi ai spus că-i spui tu ce mi-ai spus să-i spui și nu i-am spus.

Constanța: Nu mai spune!... Dar cine e șeful familiei? Eu?

Matei: Tu.

Constanța: Și bărbatul cine e?

Matei: Mă rog! Din care punct de vedere? ...

Constanța: Al curajului... al energiei... al bărbăției...

Matei: Era cît p-aci să zic că eu, dacă nu spuneai substantivul ăsta de la urmă...

Constanța: Adjectivul, adică...

Matei: De ce adjectiv? Adjectivul arată însușirea unui lucru și cum eu n-am această însușire, înseamnă că sînt un substantiv...

Constanța: Nici măcar atîta nu ești! Ești un pronume! Fiîndcă ții locul unui nume. Și anume al aceluia de „bărbat”. *(Alt ton, de închiziție.)* Dumneata îți dai seama că domnul ăsta nici nu se gîndește să plece de aici? Că și peste zece zile — dacă nu-l dă nimenea afară — va fi tot aici?

Matei: Ei, și ce rău e cu asta? De ce ții morțiș să-l dau afară? În primul rînd, mi-e foarte util... Și-apoi... E un băiat foarte bun, foarte drăguț, foarte la locul lui.

Constanța: De unde știi?

Matei: Ce, nu văd? Și mi-e foarte devotat.

Constanța: S-o crezi tu...

Matei: Adineauri mi-a spus că ar fi în stare să-și dea și viața...

Constanța: Pentru tine?

Matei: Ca s-o scape pe Lilly... dacă, Doamne ferește, ar fi cazul...

Constanța: Păi tu ești orb? Nu vezi că e amorezat de Lilly... Că e mort după ea?...

Matei: Milică?

Constanța (*il îngîănă*): Milică, da! Și era natural să se întîmple așa... Una-două, îl inviți la masă la noi... Îi dădeai nas...

Matei: Fiindcă este cel mai bun funcționar al meu...

Constanța: Și asta n-ar fi nimic, dacă domnul Milică al dumatăle ar fi amorezat de Lilly... Dar și Lilly e foarte drăguță cu el... Foarte drăguță... O mamă nu se înșală niciodată, cînd e vorba de lucruri de astea. Așa că eu îmi fac datoria să ți le aduc la cunoștință. Aicea se lasă cu amor... Cu amor de film... Fata patronului se amorezează de cel mai pirlit funcționar al lui tat-so. Părinții se opun, dar dragostea triumfă.

Matei: A, nu, asta nu! N-o să triumfe nici un fel de dragoste... Și dacă e vorba de filme, la filmul ăsta eu sînt operator și-l tai la coadă de nu se vede... Nici nu poate fi vorba de așa ceva. E un băiat foarte bun, recunosc, dar de-aici și pînă la fata mea e o distanță mai mare ca de la pepenele ăsta, la Hollywood..

Constanța: În cazul ăsta, întrebă-l imediat cu ce tren are de gînd să plece...

Matei: Imediat... Acum s-a terminat cu substantivele... Sînt adjectiv! (*Strigă.*) Milică... Milică!

Milică (*de afară*): Imediat!

Matei: Substantiv, ai? Las că știu eu să fiu bărbat, cînd trebuie... N-ai grijă. (*Se plimbă așezat.*)

Constanța: Așa! Mișcă-te!... Agită-te!... Așa îmi place să te văd... Verb...

- Milică (*intră, urmat imediat de Lilly*): Oronați! (*la poziția de drepti.*)
- Matei (*după o reflecție*): Uite, dragul meu... Am să fiu foarte scurt și foarte clar... Să nu mai vorbim pe ocolite.
- Milică: Da!
- Matei (*se-ntoarce brusc și grav spre el*): Cum ți s-a părut drumul de la București până aici? Frumos, nu?
- Milică: Da... în sfârșit... Era ceață și ploaie și n-am putut să observ bine...
- Matei: Păcat! N-ai idee ce frumos e drumul văzut din tren... Mai ales de aici la București!
- Lilly: Eu înclin să cred că e la fel...
- Matei: Depinde la ce fereastră stai... Și, în orice caz, chiar dacă nu e un drum prea frumos, nu e lung, nu e obositor...
- Constanța: Poți să vii și să te întorci în aceeași zi...
- Milică: Sigur că da...
- Matei: Și cum la fabrică sînt unele afaceri foarte urgente, m-am gîndit...
- Milică: Foarte bună idee... Puteți să plecați mîine dimineață și mîine seară sînteți îndărăt... Mai ales că ați putea vedea, cu ocazia asta, și cele două războaie pe care le-am instalat în lipsa dumneavoastră.
- Matei (*Constanței*): Ei, ce părere ai de asta?
- Constanța (*tare și decisă*): Lilly...
- Lilly: Da, mamă...
- Constanța: Du-te, te rog, și vezi de masă...
- Lilly: E inutil, mamă dragă... Știu eu ce-nseamnă asta...
- Constanța: Fă, te rog, ce spun eu... Și cînd e gata masa, te chemăm noi.
- Lilly: Asta înseamnă, în traducere: eu și cu tată-tău avem de vorbit cu domnul Dumitrescu... Și cum, de obicei, persoana cea mai interesată la asemenea conversații nu ia parte, ieși afară... (*Rîzînd.*) Caraghioșilor!...
- Constanța: Și acum, domnule Dumitrescu, fiindcă am rămas între noi, poți să te explici și să ne spui sincer, oricare ar fi motivul, ce te-a adus pe dumneata aici?
- Milică: Cum, ce m-a adus? M-a adus scrisoarea...
- Matei: Care scrisoare?
- Constanța: Taci! Acum vorbesc eu... Care scrisoare, domnule?

Milică: Scrisoarea dumneavoastră.

Constanța: Scrisoarea mea? A mea?

Milică: Da. Scrisoarea pe care am primit-o ieri de la dumneavoastră.

Matei: Pardon... Aia era de la mine...

Milică: Exact... Primele trei pagini erau de la dumneavoastră, în legătură cu chestia Sișmanopol, iar pe pagina ultimă era un post-scriptum, adăugat de doamna Gruianu.

Constanța: Ce post-scriptum, domnule? Ce, ești nebun? Eu nici nu știu latinește. Ce tot vorbești dumneata?

Milică: Îmi pare rău că vă enervați, doamnă, dar am scrisoarea la mine... (*Se caută și o scoate.*) Pofțiți... (*Citește.*) „Dragul meu prieten, Îți scriu și eu, în fugă, câteva cuvinte, în scrisoarea lui Matei... Zadarnic fata noastră încearcă să se ascundă. Îmi dau seama că suferă. Inima mea de mamă nu se poate înșela. Știu cât o iubești pe Lilly și că la țipătul meu de alarmă nu vei întârzia să vii cu primul tren... Pe mâine, dar. Ultima mea nădejde e de la dumneata. Constanța.” (*Arată scrisoarea Constanței.*) E scrisoarea dumneavoastră, nu?

Constanța: Da! E ceea ce am scris eu doctorului Grigorcea.

Milică: Cum?

Matei: Măntreb însă cum a ajuns scrisoarea lui Grigorcea în mâinile lui Milică?

Constanța: Foarte simplu. Din prostia ta.

Matei: Da? Dar aș fi, mă rog, curios să știu și eu cum?

Constanța: Păi sigur că din prostia ta. Ieri ai scris două scrisori. Una doctorului Grigorcea și una contabilului dumitale.

Matei: Exact, Și?

Constanța: Și mi-ai spus să adăog și eu câteva cuvinte pe scrisoarea doctorului...

Matei: Exact. Și?

Constanța: Cum „și”? Tot n-ai înțeles?

Matei: Nu!

Constanța: Și le-am adăogat, asta este. Însă eu, în loc să scriu pe scrisoarea doctorului, le-am scris pe scrisoarea dumnealui... (*Arată pe Milică.*)

Matei: Din prostia mea, nu?

- Constanța:** Da. Fiindcă amîndouă scrisorile erau pe birou și nu mi-ai spus care e scrisoarea doctorului și care e a contabilului
- Matei:** Și-ai făcut la fel cu umbrelele. Le-ai trimis pe amîndouă la gară, fiindcă nu știai care se deschide din ele. Și asta se cheamă „din prostia mea“.
- Milică** (*a ascultat zăpăcit discuția și își revine cu greu*):
Va să zică... ăsta este adevărul... Cuvintele astea nu îmi erau adresate mie...
- Constanța:** Firește că nu...
- Matei:** N-ar fi avut nici un rost...
- (*Milică își ascunde fruntea în palme, copleșit de durere.*)
- Constanța:** Dar tu, cum ai putut fi atît de aiurit și să nu observi greșeala mea, cînd ai pus scrisorile în plicuri?... Că tu le-ai pus în plicuri, nu?
- Matei:** Nu m-am mai uitat, că factorul era grăbit și nu voiam să scape trenul de cinci...
- Constanța:** Și eu am fost grăbită cînd am scris, că-mi dădea dulceața în foc...
- Matei:** Totdeauna, tu cînd ai vrut să faci dulceață, n-ai făcut nici o treabă și cînd ai vrut să faci o treabă, ai făcut o... dulceață... (*Drăguț, lui Milică.*) În concluzie, dragul meu, pe cum vezi, totul n-a fost decît o eroare...
- Constanța:** O eroare din greșeală...
- Milică** (*oarecum dur*): Dar dumneavoastră nu vă dați seama, doamnă, ce-ați făcut cu eroarea asta? Ați aruncat o torță aprinsă într-un magazin cu praf de pușcă... O iubesc pe Lilly... O ador... De ani de zile mă chinuiesc să-i ascund dragostea mea, tortura mea... De ani de zile mă chinui, și rabd, și tac... să nu-mi omor visul... Să cred măcar eu în el... Și cînd, dintr-o dată, din senin, visul meu devine realitate... taina mea rupe lanțurile care o țineau legată în inima mea... și iese la lumină... cînd înnebunit de bucurie și uluit de vestea neașteptată zbor să-mi ajung fericirea mai repede, dumneavoastră îmi spuneți simplu: a fost o eroare...
- Constanța:** Pe care și eu și soțul meu o regretăm din tot sufletul...
- Matei:** Și pentru care și eu și soția mea te rugăm să primești scuzele noastre...

- Milică: Regret... scuze... Ce să fac cu ele?... Visul meu... unicul meu vis a murit brutal, ca un fluture strivit de piciorul...
- Matei: E-adevărat, dragul meu, că, fără să vrem, ți-am făcut un rău mare. Dar și dumneata trebuie să ne-nțelegi pe noi...
- Constanța: Și să-ți dai seama că o căsnicie între dumneata și fata noastră ar fi o imposibilitate...
- Milică: Și de ce ar fi o imposibilitate?
- Matei: Vezi, dumneata, sînt anumite considerente... anume motive...
- Milică: Care? Care? CARE?
- Constanța: În primul rînd... diferența de clasă socială...
- Milică: Ce e aia clasă socială?... Singura clasă socială stimată doamnă, este mintea și munca... Și, din acest punct de vedere, cred că sînt de familie foarte bună...
- Matei: Bine, dar nimeni nu spune că dumneata nu ești un om deștept și muncitor...
- Milică: Atunci, ce-mi lipsește? Averea? Nu m-am născut cu ea de-a gata, ca alții... Și nu-mi trebuie avere... Iar dacă ar fi după mine, mie mi-ar ajunge — ca să trăiesc — o carte, o piine și o floare, într-un pahar pe masa la care muncesc...
- Matei: Da, dar dumneata nu vrei să trăiești singur... Dumneata vrei să te însori.
- Milică: Da... fiindcă vreau să fiu fericit, iar dragostea adevărată, împărțită cu femeia dragă, face piinea cozonac, cartea bibliotecă și floarea grădină...
- Constanța: Astea sînt vorbe... Însoară-te dumneata cu una... și dă-i să mănînce numai pline și apă de la flori... să vezi cum îți dă cu cartea în cap. Fata noastră e crescută altfel... E o fată bogată... Nu e de nasul dumitale... Și omul e bine să-și cunoască lungul nasului... Uite colo! Un funcționăraș cu cîteva mii de lei pe lună... ho! vrea să se-nsoare, nici mai mult, nici mai puțin, cu milioanele patronului...
- Milică: Nu cu milioanele, doamnă! Cu fata patronului... Nu cu zestrea, cu dragostea! Cu tot ce-a lăsat Dumnezeu mai bun și mai frumos pe pămînt. Dragostea!... Singurul lucru pentru care merită să trăiești... să te zbați și să suferi... (*Ca pentru el.*) Dragostea! O casă

curată și cu ferestrele înflorite de petunii... Cu ziduri albe, pe care să le văruiască soarele ca o chivuță... O masă la care pacea să aburească în fiecare seară — după munca zilei — ca un castron cu apă fierbinte... Un pat în care truda să se simtă bine și din pernele căruia să suridă un înger mare, ostenit și drag... Un leagăn cald, în care un pui, care să-ți semene, să gîngure în somn... unui ursuleț de catifea...

Matei: Bine, bine, sigur... e foarte frumos tot ce spui dumneata... Dar e frumos de scris într-o carte, sau de ascultat la teatru...

Milică: Dar ce e cartea sau o piesă de teatru, decît viața chenărită în pagini, sau strînsă în decoruri?... Spuneți dumneavoastră drept, domnule Gruianu... Fiindcă vă știu un om sincer și drept... Credeți că dacă eu aș fi bogat, sau Lilly ar fi fost săracă, nu v-aș fi cerut-o de mult?

Matei: Evident că dacă Lilly n-ar fi avut zestre...

Constanța: Sau dacă ai fi fost dumneata bogat...

Matei: Ar fi fost cu totul altceva...

Milică: Atunci n-aș mai fi fost un pîrlit de contabil... și n-aș mai fi fost de altă clasă socială...

Constanța: Mă rog!... Dar de vreme ce lucrurile nu sînt așa, de ce să mai discutăm de pomană... Ca orice părinte, noi vrem să-i asigurăm fetei noastre un viitor... potrivit, firește, cu situația și cu averea ei.

Milică: Dar ce alt viitor mai asigurat decît... fericirea?

Matei: Are dreptate nevastă-mea... Asta e datoria noastră... Fericirea... petuniile... soarele care îți zugrăvește casa pe gratis, astea sînt vorbe...

Milică (definitiv): De-acord... Asta este datoria dumneavoastră... Și datoria mea este să vă rog să-mi spuneți la ce oră pleacă primul tren...

Matei: Dar nu e nici o grabă... Poți să stai foarte bine o zi la noi.

Constanța: Sigur că da!... Sau măcar să rămii la masă!

Milică: Vă mulțumesc, doamnă, dar nu voi mai sta nici o oră, nici un minut măcar și nu mai pot să accept de la dumneavoastră nimic. Nici chiar scuze...

Lilly (intră): Vine șareta cu cineva înăuntru. Am văzut-o de la balcon.

Constanța: A sosit doctorul...

Matei: Grigorcea... C-a telegrafiat că vine să ne vadă...
Lilly: Nenea doctorul... Vai ce bine-mi pare c-a venit
tocmai azi... (*Vrea să iasă după părinți.*) Haide să-i
ieșim înainte!...

Milică: Lilly...

Lilly (*se-ntoarce*): Da! ... Dar ce e cu tine?... Ce e
mutra asta?

Milică: Eu plec...

Lilly: Cum pleci? Ce vorbă e asta?

Milică: Plec!

Lilly: Ce-nseamnă asta „plec“?

Milică: Înseamnă că fericirea noastră n-a fost decit un
vis, pe care eu l-am crezut realitate...

Lilly: Ce vrei să spui? Nu-nțeleg...

Milică: Părinții tăi au să-ți explice totul... Eu... nu
mai am de spus nimic... Adio...

Lilly: Ah! (*Se clatină.*)

Milică: Lilly... te rog... Pentru Dumnezeu... (*O prinde
în brațe și o culcă pe fotoliu.*) Ajutor! Ajutor!
(*Doctorul intră, urmat de ceilalți în goană.*)

Constanța: Lilly... fetița mamei...

Matei: Tăicuțule... Lilly...

Milică: A leșinat...

Doctorul: Nu e nimic...

Matei: Colonia... S-aduc colonia. (*Iese în stînga.*)

Constanța (*ieșind în dreapta*): Repede... Oțetul...
(*Se ciocnesc și apoi iese unul pe o parte și altul pe alta.*)

Doctorul: Dar din ce cauză a leșinat?

Milică: Nu știu, domnule doctor... În clipa însă cînd
îmi anunțam plecarea mea... dintr-o dată s-a simțit
rău... și...

Doctorul: Aha! Bun!

(*Doctorul și Milică îi freacă minile lui Lilly.*)

Milică: Doamne... Nu-și revine deloc... (*Îngenunchează
la picioarele lui Lilly.*) Lilly... dragostea mea... Hai-
de... deschide ochii... Uită-te la mine... Spune-mi
un cuvînt... (*Îi sărută mîna pe care i-o ține într-a lui.*)
Dragostea mea... dragostea mea... A deschis ochii,
domnule doctor... Își revine...

Doctorul (*dîndu-i lui Milică și mîna pe care o ținea el*):
Ia și mîna asta și continuă tratamentul... E cel mai
eficace...

(Milică sărută amîndouă mîinile cu dragoste, cu tandrețe, cu pasiune. Doctorul privește scena cu un suris de părintească înțelegere. Matei și Constanța intră fiecare cu cite un flacon în mînd, el, de colonie, și ea, de oșet, și privesc surprinși scena.)

Constanța: Ce e asta?

Matei: Ce-nseamnă asta?

Doctorul: Înseamnă că acești doi copii se iubesc groaznic.

Constanța: Crezi că și Lilly îl iubește pe el?

Doctorul: Sint convinși... Diagnosticul meu e absolut precis și dacă vrei ca fata voastră să se însănătoșească... măritați-o imediat cu băiatul de la picioarele ei. Asta e rețeta mea.

Lilly *(deschide ochii)*: Mulțumesc, nene doctore.

Matei: Constanța, ce părere ai de rețeta doctorului?

Constanța: Dacă și fata îl iubește, firește că lucrurile se schimbă.

Matei: Și atunci?

Constanța: Atunci... Dacă așa a vrut Dumnezeu... să ne trăiască!

Lilly: Mamă!... *(Se aruncă în brațele Constanței.)*

Milică: Tată!... *(Se aruncă în brațele lui Matei.)*

Doctorul: Și logodna o serbăm la masă... Sper că aveți un dejun, ca de logodnă... În ceea ce mă privește, nu mănînc decît legume și de-abia aștept să le gust pe-ale voastre, de la sursă...

Florica *(intră)*: Coniță!... În cutiile de conserve am găsit numai zacuscă!...

Matei *(triumfător)*: Ei, să știi c-a greșit și ăla sămînța!...

C o r t i n a